

RIGSADVOKATEN
FREDERIKSHOLMS KANAL 16
1220 KØBENHAVN K

TELEFON: 7268 9000
FAX: 7268 9004
E-MAIL: RIGSADVOKATEN@ANKL.DK
www.anklagemyndigheden.dk

DATO: 28. februar 2020

JOURNAL NR.
RA-2019-3200504-27

SAGSBEHANDLER: MKT/

Rigsadvokatens afrapportering på tilsynet med handlingsplan for nedbringelse af sagsbeholdningen og sagsbehandlingstiden i sager om personfarlig kriminalitet (oktober - december 2019)

1. Indledning

I Rigspolitiets og Rigsadvokatens fælles handlingsplan af 15. august 2019 er der fastsat mål for politikredsens nedbringelse af beholdning, alder og sagsbehandlingstid i sager om personfarlig kriminalitet ved udgangen af 2020 samt fastsat bestemmelser om kredsens prioritering af disse sager i den daglige sagsvisitation. Endvidere er der fastsat retningslinjer for politikredsens underretning af forurettede.

Handlingsplanen indeholder tillige på følgende punkter bestemmelser om de regionale statsadvokaters tilsyn med politikredsens implementeringen af handlingsplanen:

- *Statsadvokaterne skal føre et nyt særligt tilsyn med sager om personfarlig kriminalitet, hvor der er rejst sigtelse, men efter 12 måneder endnu ikke truffet afgørelse.*
- *Statsadvokaterne skal føre et skærpet tilsyn med anmeldelser om personfarlig kriminalitet, hvor der ikke er sket sigtelse efter lang tid.*
- *Statsadvokaterne skal føre et tilsyn med, at politikredsene underretter forurettede om sagens forløb, hvis der er forløbet 6 måneder fra anmeldelsen af en sag om personfarlig kriminalitet, uden at der er truffet afgørelse i sagen.*

Rigsadvokaten har i forbindelse med handlingsplanens ikrafttræden drøftet udmøntningen af statsadvokaternes tilsyn med statsadvokaten i København og statsadvokaten i Viborg.

I forlængelse heraf har de regionale statsadvokater udarbejdet en plan for deres tilsyn med implementering af handlingsplanen, der blev udsendt til politikredsene den 8.

oktober 2019. Statsadvokaternes tilsynsplan har til formål at sikre tilstrækkelig fremdrift i behandlingen af de konkrete sager om personfarlig kriminalitet i kredsene samt at påse, at underretningen af de forurettede finder sted.

Statsadvokaternes tilsynsplan fastsætter, at hver politikreds hver måned skal indsende et overblik over *sager med sigtelser*, hvor der efter 12 måneder fra sigtelsestidspunktet endnu ikke er truffet afgørelse (tiltale eller påtaleopgivelse), og et overblik over *sager uden sigtelser*, hvor der er forløbet mere end 12 måneder fra anmeldelsestidspunktet. For sager med sigtelse, der umiddelbart kan sagsbehandles, gælder der endvidere et krav om, at disse skal anføres på et særligt skema, hvor politikredsen nærmere redegør for den enkelte sag, herunder hvad sagen beror på, tidshorisont for afgørelse, om sagen ønskes drøftet med statsadvokaten mv.

I tilsynet med underretningspligten skal statsadvokaterne ifølge tilsynsplanen løbende følge op på politikredse, der ikke foretager underretning af forurettede 6 måneder efter anmeldelsen, og tilsynet foretages på grundlag af oplysninger fra Rigs politiet om løbende status i POLSAS for registrerede underretninger i den enkelte politikreds.

I medfør af tilsynsplanen har politikredsene indtil nu primo november 2019, december 2019, januar 2020 og februar 2020 indsendt månedlige oversigter over sager om personfarlig kriminalitet med og uden sigtelser til statsadvokaterne, jf. ovenfor. De regionale statsadvokater har hver måned efter modtagelse af oversigterne gennemgået udviklingen i sagsbehandlingen af sager om personfarlig kriminalitet med hver politikreds - herunder i detaljer gennemgået de enkelte sager i skemaet over sager med sigtelser, der umiddelbart kan sagsbehandles.

Det kan endvidere oplyses, at Rigsadvokaten og Rigs politiet siden handlingsplanens ikrafttræden hver 14. dag har afholdt fælles videomøder med politikredsene og statsadvokaterne, hvor relevante temaer af betydning for en korrekt, tilstrækkelig og hurtig implementering af handlingsplanen drøftes på møderne. På videomøderne er udmøntningen af og opfølgningen på statsadvokaterne tilsyn tillige drøftet indgående med politikredsene.

Rigsadvokaten har aftalt med de regionale statsadvokater, at disse kvartalsvis afrapporterer resultatet af deres tilsyn med handlingsplanen til Rigsadvokaten. Der redegøres i den forbindelse for statsadvokaternes 1. afrapportering for perioden oktober - december 2019 under punkt 2 nedenfor.

2. Resultatet af statsadvokaternes tilsyn med handlingsplanen for perioden oktober - december 2019

2.1. Tilsynet med sager, hvor der er rejst sigtelse, men efter 12 måneder endnu ikke truffet afgørelse

Det fremgår af statsadvokaternes 1. afrapportering til Rigsadvokaten, at der i perioden oktober - december 2019 er sket en betydelig reduktion i antallet af sager med sigtelser, hvor der efter 12 måneder ikke er truffet afgørelse og som umiddelbart kan sagsbehandles. Der henvises til tabel 1 nedenfor, der viser politikredsens indberetninger til statsadvokaterne af sager, som umiddelbart kan sagsbehandles primo november 2019, december 2019 og januar 2020.

Tabel 1 - Sager som umiddelbart kan sagsbehandles

Kreds	November 2019	December 2019	Januar 2020
Nordjylland	12	9	9
Østjylland	13	6	8
Midt- og Vestjylland	10	5	2
Sydøstjylland	35	27	18
Syd- og Sønderjylland	20	18	9
Fyn	35	15	17
København	164	136	99
Københavns Vestegn	1	1	0
Nordsjælland	18	13	16
Midt- og Vestsjælland	9	6	6
Sydsjælland og Lolland-Falster	8	3	1
Bornholm	0	0	0
I alt	325	239	185

* Det bemærkes, at differencen mellem antallet af sager i november 2019 og januar 2020 ikke udgør antallet af behandlede sager i perioden, idet der løbende tilgår nye sager.

Som det fremgår af tabel 1, er antallet af sager, som umiddelbart kan sagsbehandles på landsplan faldet fra 325 til 185 sager svarende til et fald på 43 %. Det fremgår endvidere, at alle politikredse har reduceret antallet af sager, som umiddelbart kan sagsbehandles i perioden. Københavns Politi har i hele perioden haft flest sager, men også denne kreds har reduceret antallet næsten svarende til reduktionen på landsplan.

Det fremgår af statsadvokaternes afrapportering til Rigsadvokaten, at statsadvokaterne i deres månedlige statusgennemgang med politikredsene af de enkelte konkrete sager, der umiddelbart kan sagsbehandles, har bedt kredsene om at fremme sagerne i det omfang, statsadvokaterne har vurderet, at der var grundlag herfor. Statsadvokaterne har i den forbindelse bl.a. drøftet sagernes materielle behandling med kredsene - herunder efterforskningsmæssige tiltag, tidshorisonten for afgørelse af tiltalespørgsmålet - og herunder anført, at sagen bør færdiggøres eller næste skrift i sagsbehandlingen bør iværksættes inden næste indberetning.

Det fremgår også af statsadvokaternes afrapportering, at de henset til, at der i alle kredse har været fremdrift i sagerne, ikke har fundet anledning til at indkalde konkrete sager til nærmere gennemgang i perioden oktober - december 2019. Det bemærkes i den forbindelse, at der på kreds niveau er tale om et begrænset antal sager.

I statsadvokaternes afrapportering til Rigsadvokaten er der endvidere redegjort for politikredsenes sager med sigtelser, hvor der efter 12 måneder ikke er truffet afgørelse og som afventer efterlysning, svar fra andre myndigheder eller mentalundersøgelse. For så vidt angår antallet af sager, som beror på de nævnte forhold, henvises til tabel 2 nedenfor.

Tabel 2 - Sager som afventer efterlysning, svar fra andre myndigheder eller mentalundersøgelse

Kreds	November 2019	December 2019	Januar 2020
Nordjylland	9	9	5
Østjylland	18	23	14
Midt- og Vestjylland	51**	23	25
Sydøstjylland	22	20	21
Syd- og Sønderjylland	9	8	8
Fyn	17	9	10
København	59	62	55
Københavns Vestegn	7	11	7
Nordsjælland	10	12	8
Midt- og Vestsjælland	9	13	8
Sydsjælland og Lolland-Falster	13	14	9
Bornholm	0	0	0
I alt	224	204	170

* Det bemærkes, at differencen mellem antallet af sager i november 2019 og januar 2020 ikke udgør antallet af behandlede sager i perioden, idet der løbende tilgår nye sager.

**Midt- og Vestjylland har primo november fejlagtigt opgjort antallet af sager på forholdsniveau og ikke på sagskompleksniveau.

Det fremgår af tabel 2, at antallet af sager, som afventer efterlysning, svar fra andre myndigheder eller mentalundersøgelse i perioden oktober - december 2019 er faldet fra 224 til 170 sager svarende til et fald på 24 %. Det fremgår endvidere, at alle politikredse på nær én kreds (Københavns Vestegn) har reduceret antallet af sager i perioden. Det bemærkes, at der på kreds niveau ligeledes er tale om et begrænset antal sager af denne karakter.

Tabel 3 nedenfor viser, hvordan sagerne med sigtelser over 12 måneder fordeler sig på henholdsvis afventer efterlysning, svar fra andre myndigheder og mentalundersøgelse.

Tabel 3 - Fordelingen mellem sager som afventer efterlysning, svar fra andre myndigheder og mentalundersøgelse

	November 2019	December 2019	Januar 2020
Afventer efterlysning	68	81	72
Afventer svar fra andre myndigheder	51	33	16
Afventer mentalundersøgelse	105*	90	82
I alt	224	204	170

*Midt- og Vestjylland har primo november fejlagtigt opgjort antallet af sager på forholds niveau og ikke på sagskompleksniveau.

Det fremgår af tabel 3, at faldet i antallet af sager med sigtelser over 12 måneder, som afventer et af de nævnte forhold, primært skyldes et stort fald i sager, som afventer svar fra andre myndigheder. Sager, der afventer mentalundersøgelse er også faldet i perioden, men udgør fortsat den største sagsgruppe på landsplan. Primo januar 2020 udgør denne andel i alt 82 sager svarende til 48 % af det samlede antal sager. Det fremgår

af statsadvokaternes afrapportering til Rigsadvokaten, at det særligt er i de vest-danske politikredse, at der er et større antal sager, der afventer mentalundersøgelse.

Af statsadvokaternes afrapportering til Rigsadvokaten fremgår, at statsadvokaterne på baggrund af de månedlige statusindberetninger fra politikredse, hvor antallet af sager, som afventer efterlysning, svar fra andre myndigheder eller mentalundersøgelse i perioden oktober - december 2019 er faldet, ikke indtil nu har fundet anledning til at iværksætte særlige tiltag for denne sagsgruppe.

2.2. Tilsynet med *anmeldelser*, hvor der ikke er sket *sigtelse* efter lang tid

Det fremgår af statsadvokaternes 1. afrapportering til Rigsadvokaten, at der i perioden oktober - december 2019 er sket en reduktion i antallet af sager uden sigtelser, hvor der er forløbet mere end 12 måneder fra anmeldelsen. Der henvises til tabel 4 nedenfor, der viser politikredsenes indberetninger til statsadvokaterne primo november 2019, december 2019 og januar 2020.

Tabel 4 - Sager uden sigtelse, hvor der er forløbet mere end 12 måneder fra anmeldelsen

Kreds	November 2019	December 2019	Januar 2020
Nordjylland	23	13	10
Østjylland	29	20	15
Midt- og Vestjylland	31	10	9
Sydøstjylland	14	7	5
Syd- og Sønderjylland	14	17	14
Fyn	52	57	40
København	978	842	718
Københavns Vestegn	8	9	7
Nordsjælland	130	137	137
Midt- og Vestsjælland	98	74	43
Sydsjælland og Lolland-Falster	17	14	15
Bornholm	0	0	0
I alt	1.394	1.200	1.003

* Det bemærkes, at differencen mellem antallet af sager i november 2019 og januar 2020 ikke udgør antallet af behandlede sager i perioden, idet der løbende tilgår nye sager.

Som det fremgår af tabel 4, er antallet af sager uden sigtelse, hvor der er forløbet mere end 12 måneder fra anmeldelsen på landsplan faldet fra 1.394 til 1.003 sager svarende til et fald på 28 %. Det fremgår endvidere, at alle politikredse på nær to kredse (Syd- og Sønderjylland og Nordsjælland) har reduceret antallet af anmeldelser uden sigtelse i perioden. Københavns Politi har i hele perioden haft markant flest anmeldelser uden sigtelser, men også i denne kreds er der sket en reduktion i antallet.

2.3. Tilsynet med *underretningsspligten*

Statsadvokaternes tilsyn med politikredsenes pligt til at underrette forurettede, hvor der er forløbet mere end 6 måneder fra anmeldelsen af personfarlig kriminalitet, uden at der er truffet afgørelse i sagen, har i perioden oktober - december 2019 været baseret på Rigspolitiets oplysninger om antallet af registrerede underretninger i kredse i

POLSAS i perioden. Det bemærkes i den forbindelse, at politikredsene siden den 5. november 2019 i politiets sagsbehandlingssystem POLSAS via anvendelse af en såkaldt dispositionskode har kunnet registrere på sagen, at underretning er gennemført. Som det fremgår af Rigspolitiets og Rigsadvokatens fælles afrapportering på handlingsplanen til Justitsministeriet af 13. januar 2020 havde de enkelte politikredse ved udgangen af december 2019 registreret fra 169 - 1.710 underretninger og i alt 5.482 på landsplan.

Statsadvokaterne har i perioden ikke haft mulighed for at påse i hvor høj grad de enkelte kredse løbende har opfyldt underretningspligten i de verserende anmeldelser, der er mere end 6 måneder gamle, idet Rigspolitiets ledelsesinformation vedrørende underretningspligten indtil nu ikke har kunnet vise, i hvor mange underretningspligtige verserende anmeldelser politikredsene henholdsvis har og ikke har underrettet forurettede.

Statsadvokaterne har i deres 1. afrapportering til Rigsadvokaten henvist til deres begrænsede mulighed for at føre tilsyn med efterlevelse af underretningspligten, men samtidig anført, at alle politikredse efter deres opfattelse er kommet godt i gang med at underrette de forurettede i de sager, der er omfattet af underretningspligten. Statsadvokaterne har i den forbindelse henvist til, at statsadvokaterne over for politikredsene har påpeget vigtigheden af, at kredsene ud over sagsbehandlingen af sager om personfarlig kriminalitet også prioriterer underretningspligten. Dette er bl.a. pointeret på Rigsadvokatens og Rigspolitiets fælles videomøder samt på statsadvokaternes tilsynsbesøg i kredsene.

Fra januar 2020 vil statsadvokaterne ved hjælp af Rigspolitiets ledelsesinformation få mulighed for at føre et mere tæt og fokuseret tilsyn med politikredsens underretning af de forurettede, jf. pkt. 3 nedenfor.

3. Opsamling og Rigsadvokatens bemærkninger

Statsadvokaternes 1. afrapportering til Rigsadvokaten viser, at politikredsene i perioden oktober - december 2019 har reduceret antallet af de sager om personfarlig kriminalitet, som statsadvokaterne i medfør af handlingsplanen har skullet føre et særligt intensivt tilsyn med. Det gælder først og fremmest sager med sigtelser, hvor der efter 12 måneder ikke er truffet afgørelser, og som umiddelbart kan sagsbehandles, hvor reduktionen i sagsbeholdningen har været størst med 43 %. Men også i sager med sigtelser over 12 måneder, som afventer efterlysning, svar fra andre myndigheder eller mentalundersøgelse har der været en betragtelig reduktion i sagsbeholdningen - ikke mindst i sager, som afventer svar fra andre myndigheder. Det samme gælder anmeldelser, hvor der er forløbet mere end 12 måneder fra anmeldelsestidspunktet.

Samlet set kan der således konstateres en væsentlig reduktion i de ældste sager om personfarlig kriminalitet, som statsadvokaten i medfør af handlingsplanen fører tilsyn med.

Statsadvokaterne har over for Rigsadvokaten bemærket, at det er deres opfattelse, at politikredsenes månedlige statusindberetninger samt statsadvokaternes efterfølgende drøftelser med og tilbagemeldinger til kredsene har været med til at sikre fokus på at få behandlet sager med de ældste sigtelser og anmeldelser. Rigsadvokaten er enig i, at tilsynet har medvirket til at sikre fremdrift i disse sager i kredsene.

Det er efter Rigsadvokatens opfattelse meget positivt, at der er sket så stor en reduktion i sager med sigtelser over 12 måneder, som umiddelbart kan sagsbehandles, idet udstrækningen af en sigtelse altid bør begrænses mest muligt. Dette gælder i særlig grad, når sagen er klar til sagsbehandling.

Rigsadvokaten finder det tilsvarende positivt, at politikredsene har fået nedbragt sager med sigtelser over 12 måneder, som har afventet svar fra andre myndigheder. For så vidt angår sigtelser over 12 måneder, som afventer mentalundersøgelse, er det Rigsadvokatens vurdering, at der tilsynsmæssigt har været meget begrænsede muligheder for en samlet nedbringelse af sager tilhørende denne sagskategori.

I forhold til hvorvidt statsadvokaterne i forbindelse med deres tilsyn med handlingsplanen bør indkalde konkrete sager til nærmere gennemgang eller foretage stikprøvekontrol finder Rigsadvokaten ligesom statsadvokaterne, at der indtil nu ikke har været grundlag herfor i tilsynets opstart, men Rigsadvokaten vil sammen med statsadvokaterne fremadrettet løbende vurdere behovet for dette.

Samlet set er det Rigsadvokatens vurdering, at statsadvokaterne i den 1. afrapporteringsperiode har udøvet et tilfredsstillende tilsyn med handlingsplanen om personfarlig kriminalitet.

Rigsadvokaten kan oplyse, at Rigsadvokaten fremadrettet løbende vil drøfte tilsynsaktiviteterne med statsadvokaterne og om nødvendigt foretage en justering heraf.

I den forbindelse har Rigsadvokaten over for statsadvokaterne tilkendegivet, at de i som led i tilsynet fortsat i nødvendigt omfang skal afholde møder med øverste ledelse og kvalitetsadvokaturchefer i de politikredse, som er særligt udfordret med en stor sagsbeholdning af ældre sigtelser og/eller anmeldelser.

Rigsadvokatens og Rigspolitiets fælles videomøder med politikredsene og statsadvokaterne vil også fortsætte indtil videre med en kadence, der er tilpasset behovet bl.a. i forhold til tilsynet. Endvidere vil statsadvokaternes drøftelser med politikredsene og tilbagemeldinger på de månedlige statusindberetninger fortsætte som hidtil.

I forhold til statsadvokaternes tilsyn med politikredsens underretning af de forurettede kan det oplyses, at statsadvokaterne fra januar måned 2020 fører tilsyn med antallet af underretninger i verserende anmeldelser samt med verserende anmeldelser, hvor kredsene har registreret, at der ikke er en relevant forurettet at underrette (eksempelvis anmeldelser, hvor forurettede ikke kan identificeres, er død eller andet).

Det tilsyn, som statsadvokaterne nu iværksætter på baggrund af Rigspolitiets ledelsesinformation vil bl.a. muliggøre, at statsadvokaterne kan følge op over for politikredse, hvor antallet af underretninger ligger på et lavt niveau i forhold til andre kredse, og herudover vil tilsynet sikre, at der bliver underrettet i de sager, hvor der er en relevant forurettet at underrette. Inden for kort tid forventes det tillige, at Rigspolitiets ledelsesinformation vil muliggøre, at statsadvokaterne kan føre tilsyn med antallet af manglende underretninger. Når dette er på plads, vil statsadvokaterne kunne føre et tættere og mere fokuseret tilsyn med politikredsenes efterlevelse af underretningspligten. I forlængelse heraf vil Rigsadvokaten i de fremtidige afrapporteringer af statsadvokaternes tilsyn mere detaljeret kunne redegøre for tilsynet med underretningspligten.

For god ordens skyld skal det afslutningsvist bemærkes, at statsadvokaterne - på linje med det der allerede fremgår af handlingsplanen - har gjort Rigsadvokaten opmærksom på, at politikredsens målrettede indsats for at nedbringe antallet sager om personfarlig kriminalitet har medført, at kredsene ikke kan prioritere andre sagsområder i samme omfang som tidligere.

Rigsadvokaten følger via afrapporteringen på handlingsplanen tillige de øvrige sagsområder.

Med venlig hilsen

Henriette Rosenborg Larsen